

האם יש בארץ משטרה הראויה לשמה? עורך העולם הזה משיב בשלילה - וחובע

— אנגלים אלהבים את המשטרה. הרוסים פותחים מפניה. הצרפתים שונאים אותה. הגרמנים נשמעים לה. האמריקאים מכבדים אותה. ורק הישראלים מחיכים עליה.

איך אפשר שלא לחייך, כאשר פושע ירושלמי פורץ למשרדי הבולשת וגונב את הפנקס בו רשם המפקד את כל פגישותיו עם המודיעים הסודיים?

וכאשר מר נחמן פרקש, שכל שוטרי ישראל חיפשוהו בקדחתנות במשך חודשים, משגר לירידיו ולמוקיריו מכתב בו הוא מודיע להם שהוא מבלה בנעימים בקאהיר, ומוזמנים להצטרף אליו?

וכאשר חצי תריסר מיקרירצח סנסציוניים ממתינים בסבלנות לתוצאות חקירתם של „מיטב התוקרים“?

וכאשר איש אינו יודע עם מר לוי נויפלד, האדם המבוקש ביותר במדינה, רצח או נרצח, חי או מת, פשע או לא פשע, קיים במציאות או רק בדמיון?

וכאשר שוטרי המלוכה צעיר חשוד-ברצח, מבקש ממנו להישאר כמה דקות לבדו כדי שהוא, השוטר, יוכל לעשות את צרכיו?

וכאשר מזכיר של בית-משפט מבקש מאסיר שנידון למאסר שיאיל בטובו לנסוע לבדו לבית-הסוהר, ולקחת עימו את פקודת-המאסר שלו, מפני שלא נמצא שוטר שילחה אותו?

וכאשר הפרוצים עושים את מלאכתם כאין מפריע, ממש בפרהסיה, ברחוב הראשי של תל-אביב, בידועם כי בכל מרחב תל-אביב פועלים בלילה רק 14 שוטרים בתפקיד? בארצות אחרות מעוררת המשטרה אהבה, כבוד, פחד, שינאה, ציור.

אצלנו היא מעוררת חיוך סלחני.

אגדה ושמה משטרה

אם תרצו, אין זאת אגדה — אמר חוזה המדינה ז"ל. נידמה כי לגבי משטרת ישראל, במצבה הנוכחי, אפשר לתקן את הפסוק: „המשטרה לא תרצו ואם לא תרצו — זוהי אגדה.“

כי בארץ זו — אין משטרה.

יש הרבה בחורים טובים, הלוכשים את מדיה-המשטרה. יש רושמי-פרטים. יש סדרני-תנועה וסדרני-תנועה, אם כי בצמצום. יש קצינים בעלי הופעה ייצוגית נאה.

אבל משטרה — אין.

כי משטרה אינה אוסף של לובשי-מדים, וגם לא ערימה של דו"חות.

משטרה היא, קודם כל, עובדה פסיכולוגית. היא נוכחות. היא תודעה ציבורית האומרת: אי-אפשר להפר את החוק. לא כדאי להפר את החוק.

משטרה היא גוף המונע פשעים, הודות לאמונה הכללית כי היא מסוגלת לגלות את מבצעי-הפשע.

משטרה אינה צריכה להיות ברוטאלית. משטרה אכזרית (כמו הצרפתית, או האמריקאית

האם עליו ללכת?

יוסף נחמיאס, המפקח הכללי של משטרת ישי-ראל (מימין למעלה). בצאתו עם עוזריו ממשפט פרשת שפיגל, פרשה בה הושפעה המשטרה מחישובים פוליטיים יותר מאשר מדרישות החוק.

ברירה אלא בין כניעה גמורה לבין שימוש באלימות רבה. וגם אלימות זו לא הספיקה.

רוב ללא הגנה

מצב זה אינו מוביל לירושלים דחוקה, וגם לא למאבק הדתי. מצב זה שורר כמעט בכל רחבי הארץ, ובייחוד בריכוזי העולים.

אפשר לקרוא לתופעה זו בשם „שלטון הבריונים“.

שלטון הבריונים, המטילים את חיתתם על האוכלוסיה. וכמעט בכל מקום קיים הכסם אולם בין שוטרים ובריונים: אל תפריע לי, ואני לא אפריע לך.

א י נ ע ח ד י נ ע

המשטרה אינה מתערבת, בתנאי שהבריונים אינם מתנכלים לשוטרים. המשטרה רוצה שיעזבו אותה במנוחה.

יכול לבוא אנארכיסט ולומר: טוב כך. השוטר הטוב ביותר הוא השוטר שאינו קיים. בבחינת המשטרע במעוטו.

אולם חברה תרבותית אינה יכולה להתקיים ללא משטרה יעילה. בהעדרה, מופקר הרוב לחסדי קומץ משתולל — רועשילילה בערים, סותמית-תנועה בכבישים, שליטי-אגרוף בישראל השניה, קנאים דתיים בישראל הראשונה.

אין דמוקראטיה אלא במדינת-חוק. אין מדינת-חוק ללא שיטור יעיל.

יוסלה, פרקש, נויפלד

המוזר הוא שישראל יכלה להיות גן-עדן לשוטרים, מבחינת הנתונים האובייקטיביים.

קשה לתאר מדינה נוחה וקלה יותר לשיטור.

שטח המדינה קטנטן. גבולותיה חתומים כמעט הרמטית. יש תנאים אידיאליים לפיקוח על הנכנסים לארץ והיוצאים ממנה — לעומת אלפי קילומטרים של גבולות יבשה וים, ומאות נמלי תעופה וספנות, בארצות-הברית, למשל.

מספר האזרחים אינו מגיע אף לתושבי שכונה אחת בניו-יורק. רשת קטנה מאוד של מודיעים, בניצוחו של קומץ אנשי-מקצוע מעולים, יכול היה לפקח על כל מעשי העולם התחתון. כי במדינה זו אי-אפשר להתחבא — כל עוד קיים שיטור מינימלי.

אם הצליחו בכך חוטפי יוסלה שוחמאכר, והאדונים פרקש ונויפלד, הרי זאת תעודת-עניות שאין מבישה ממנה.

תעודת-עניות החייבת לעורר ספק-סוף את הציבור לשאול: איך התדרדרה המשטרה למצב אומלל זה?

תקופת הסהר הבלתי-פורח

אזכי אין זה נכון לדבר על „התדרדרות“. כי משטרת ישראל מקוללת מאז יומה הראשון. היא התחילה על רגל שמאל — ומאז היא צולעת על רגל זו, ממצבי-ביש למצבי-ביש.

הטרנדית התחילה בכך שצמרת המשטרה הורכבה בעצם ימי מלחמת-תש"ח, כשמיטב

במחוזות מסוימים) אינה תמיד היעילה ביותר. ואילו המשטרה הבריטית, שהיא בלתי-אלימה עד להפליא, היא אחת היעילות.

המשטרה צריכה לערר כבוד. היא צריכה להיות בעלת בטחון-עצמי, מוראל, תקיפות, גאווה מקצועית.

וככל שגדול הכבוד שרוחש הציבור למשטרה, כן קטן הצורך להפעיל כוח.

„נאצים! פרנקים! ציונים!“

השבוע הופיעו בעתונים כמה תמונות מאלפות. הן מראות את נטורי-קרתא ו מפגינים נגד ממשלת-ישראל. הקנאים המפואחים הצטופפו, צעקו, ניפנפו בסיסמות. הם הגיעו לשלט שאמר: „עצור ליד קו זה! בפקודת המשטרה.“

והם עצרו. איש לא עבר את הקו. לא היה שום צורך בשוטרים. די היה בשלט. כי זה היה בניו-יורק.

בירושלים זה אחרת. בירושלים לא די בשלט. לא די גם בשרשרת שוטרים. יש

גאת אורי אבנרי

צורך באלות, ברוג'קיימים, בקובעי-פלדה, במגינים, בתגבורת מכל הארץ. בירושלים צועקים לעבר השוטרים: „נאצים! פרנקים! ציונים!“

ולא מפני שבניו-יורק השוטרים הם אירים, וכאן הם יהודים.

אלא מפני שבניו-יורק לא יעלה על דעת איש להפר פקודה מפורשת של המשטרה. כי שם המשטרה נוכחת, גם כשלא נוכח במקום אף שוטר אחד. שם יודע הציבור כי רק כסיל מזלול במשטרה, או מנסה להתנכל לה בגלוי.

ואילו בירושלים — השתולל ברחוב מיעוט של כמה מאות איש, שבוע אחרי שבוע, במשך ארבעה חודשים. הוא ידה אבנים, היכה שוטרים ואזרחים, סיכן חיי נהגים ונוסעים. המשטרה לא הגיבה. בעיני המתפרעים היא שמה עצמה ללעג ולקלס.

במשך ארבעה חודשים יצרה היא עצמה מצב ששוב לא הותיר לה